

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Djurmoskolan

Gäller för läsåret 2022–2023

Innehållsförteckning

Skolans vision samt delaktighet

Utvärdering och analys av föregående års plan

Prioriterade mål

Främjande insatser

Kartläggning

Förebyggande åtgärder

Upptäcka, anmäla

Utreda och dokumentera

Rutiner och åtgärder vid misstänkta kränkningar

Till dig som förälder

Begrepp

Diskrimineringsgrunderna

SKOLANS VISION OCH DELAKTIGHET

Vår vision

Djurmoskolan ska vara en plats där alla skall känna sig trygga och bli accepterade för den man är.

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Förskoleklass, grundskolan och fritidshem.

Ansvariga för planen

Rektor i samarbete med Trygghetsteamet på skolan.

Elevernas delaktighet

Eleverna är delaktiga i likabehandlingsarbetet via utvecklingssamtal, klassråd, elevråd, mentorstid och kartläggningar som trivselenkäter och trygghetsvandringar. Eleverna är även delaktiga i planeringen av undervisningen, där dessa frågor aktualiseras och diskuteras. Äldre elever uppmuntras att delta i kamratfrämjande arbete, som till exempel att initiera och ta ansvar för lekaktiviteter samt vara samordnare i tvärgrupper. På fritidshemmet har eleverna stormöten och är delaktiga i planeringen av fritidshemmets aktiviteter.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Vårdnadshavare inbjuds att delta i likabehandlingsarbetet via trivselenkäter och föräldramöten. I samband med utvecklingssamtal erbjuds föräldrarna att samtala kring barnens trivsel. Vårdnadshavare ges möjlighet att inkomma med synpunkter på planen via Vklass, där även den slutgiltiga planen finns tillgänglig. Via Vklass ges även möjlighet till tät kontakt mellan hem och skola i likabehandlingsfrågor. Vårdnadshavare får 2 gånger/läsår utvärdera fritidshemmets och skolans verksamhet.

Personalens delaktighet

All personal deltar aktivt för att främja, förebygga och åtgärda diskriminering och kränkande behandling. Alla pedagoger ansvarar för utvärdering och upprättande av planen mot diskriminering och kränkande behandling. Trygghetsteamet och elevhälsoteamet har även en viktig roll i detta arbete genom att arbeta både främjande, förebyggande och åtgärdande.

Rektor ansvarar för att personal, elever och föräldrar känner till att skolan har en plan mot diskriminering och kränkande behandling. Nyanställda och nya elever blir informerade om dess innehåll och att den hålls lättillgänglig för alla. Planen mot diskriminering och kränkande behandling för Djurmoskolan finns att hämta på Vklass och kommunens hemsida. En förenklad form av planen finns i form av en folder som delas ut till eleverna vid läsårsstarten.

UTVÄRDERING OCH ANALYS AV 2021/2022 ÅRS PLAN

Allmän utvärdering av trivsel och trygghet på skolan

Personal på skolan diskuterar regelbundet elevernas hälsa, mående och trygghet. När frågor uppstår som berör alla elever, anordnas stormöten F-3, 4-6 för att alla elever ska få samma information vid samma tillfälle.

För att främja tryggheten tar alla klasser upp vid klassråd punkten "Läget i klassen". Där möjligheten finns att nämna om situationer som känns viktiga för eleverna. Den punkten tas upp på elevrådet som punkten "Läget på skolan".

Vi har utifrån rådande omständigheter (coronapandemi) genomfört värdegrundsveckan vid skolstart och julpyssel med anpassningar. Under vårterminen kunde vi återinföra tvärgrupper där klasser och elever blandades.

Majoriteten av anmälningarna som gjorts i Drafit har skett på rasterna. Nytt för detta läsår är att trygghetsteamet har hanterat flera ärenden där kränkningar förekommit på nätet.

Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan

Skolledning och skolans trygghetsteam, all personal, skolans elever samt vårdnadshavare.

Hur väl har personalen uppfyllt åtaganden i Plan mot diskriminering och kränkande behandling?

Det förebyggande arbetet på skolan – återkommande gemensamma värdegrundsdagar, faddersystem, elevstyrda rastaktiviteter och rastvärdar - tycks ha gett gott resultat. Trivselen bland eleverna är hög och konflikter på rasterna är sällsynta.

Värdegrundsdiskussioner genomförs återkommande på klassråd, elevråd och teammöten. Skolkuratoren har varit inne i klasser och arbetat kring värdegrundsfrågor samt arbetat åtgärdande där behov har funnits.

Trivselenkät har gjorts en gång/termin.

Årets plan ska utvärderas senast

2023-08-31

Beskriv hur årets plan ska utvärderas

Skolledning, personal, elevråd, varje enskild elev samt vårdnadshavare ska alla delta i utvärderingen av skolans trivsel och trygghet. Detta sker genom trivselenkäter och trygghetsvandringar i varje årskurs.

Trygghetsteamet analyserar och sammanställer dokumenterade fall av kränkning och diskriminering samt gör en plan för fortsatt arbete samt presenterar detta för personalgruppen vid APT.

Personalen gör en utvärdering av Planen mot diskriminering och kränkande behandling. Trygghetsteam och rektor sammanställer utvärdering av planen.

Ansvarig för att planen för läsår 22/23 utvärderas av

Rektor och Trygghetsteam.

PRIORITERADE MÅL

- Att värdegrundsdiskussionerna även fortsättningsvis sker kontinuerligt med all personal på APT och olika former av teammöten.
- Att alla i personalen känner sig väl förtrogna med åtgärdsstegen samt hanteringen av kränkingsanmälningar som sker via Draftit.
- Faddersystemet återupptas F-6.
- Utveckla skolans värdegrundsarbete till att omfatta funktionsvariationer, allas lika värde, etik och moral på nätet samt sex, relationer och samtycke.
- Normer kring språkbruk.

FRÄMJANDE INSATSER

På Djurmoskolan strävar vi dagligen efter att främja likabehandling. Detta sker i det dagliga arbetet och i möten med varandra (elever, personal samt vårdnadshavare), genom utvecklingssamtal, föräldramöten, klassråd, elevråd, EHT, trivselenkäter, barnintervjuer, stormöten och rastaktiviteter

Vi har planerade schemalagda aktiviteter där dessa värden lyfts fram. Exempel på detta är värdegrundsveckan i samband med skolstart, jul-pyssel, sista-aprildagen osv. Vi har ett fungerande faddersystem där de äldre eleverna är faddrar åt yngre elever på skolan i åk F-3.

På Djurmoskolan arbetar vi med diskrimineringsgrunderna kontinuerligt under läsåret (se årshjulet för gemensamma aktiviteter 2022/2023).

Nedan följer våra mål och insatser vad gäller diskrimineringsgrunderna.

Kön

Främja likabehandling oavsett könstillhörighet.

Områden som berörs av insatsen

Kön

Mål och uppföljning

På Djurmoskolan ges flickor och pojkar lika stort inflytande och utrymme över verksamheten. På Djurmoskolan uppmuntras varje elev att värna sin kroppsliga integritet gentemot vuxna och andra elever och att stärka deras självkännet genom åldersanpassad sexualkunskap.

Uppföljning: Trivselenkäter och återkommande utvärderingar på klass- och elevråd.

Insats

Tillämpa ett normkritiskt förhållningssätt under hela skoldagen.

Flickor och pojkar ges lika stort talutrymme.
Att uppmuntra både flickor och pojkar att delta i t.ex. elevrådsrepresentation.
Ge eleverna självkänedom genom åldersanpassad sexualkunskap.

Ansvarig
Pedagogerna

Datum när det ska vara klart
2023-08-31

Könsöverskridande identitet eller uttryck
Främja likabehandling oavsett könsidentitet eller könsuttryck.

Områden som berörs av insatsen
Könsidentitet och könsuttryck.

Mål och uppföljning
På Djurmoskolan skapar vi förutsättningar för eleverna att utveckla sina förmågor och intressen utan att begränsas av stereotypa könsroller.

Uppföljning: Trivselenkäter och återkommande utvärderingar på klass- och elevråd.

Insats
Tillämpa ett normkritiskt förhållningssätt i undervisningen och den samlade skoldagen.

Ansvarig
Pedagogerna

Datum när det ska vara klart
2023-08-31

Etnisk tillhörighet
Främja likabehandling oavsett etnisk tillhörighet.

Områden som berörs av insatsen
Etnisk tillhörighet.

Mål och uppföljning
I undervisningen uppmärksammas eleverna om fördomar och stereotypa föreställningar som finns i samhället och om dess effekter.
Uppföljning: Avstämning mot läroplanen.

Insats
Tillämpa ett normkritiskt förhållningssätt i undervisningen.

Belysa rasismens idéhistoria och vilka effekter den haft på det svenska samhället. Det gäller inte minst i behandlingen av de nationella minoriteterna i Sverige, både historiskt och i nutid.

Tillsammans med eleverna analysera och diskutera fördomar och stereotypa föreställningar om olika etniska grupper.

Ansvarig
Pedagogerna

Datum när det ska vara klart   2023-08-31

Religion eller annan trosuppfattning

Främja likabehandling oavsett religion eller annan trosuppfattning.

Områden som berörs av insatsen

Religion eller annan trosuppfattning.

Mål och uppföljning

På Djurmoskolan visar vi respekt för religiösa och kulturella olikheter.

Insats

Tillämpa ett normkritiskt förhållningssätt under hela skoldagen.

Traditionsenliga firanden och högtider uppmärksammas i undervisningen.

Synliggöra andra kulturers högtider och traditioner.

Ansvarig

Pedagogerna

Datum när det ska vara klart

2023-08-31

Funktionsvariation

Främja likabehandling oavsett funktionsvariation.

Områden som berörs av insatsen

Funktionsvariation

Mål och uppföljning

På Djurmoskolan får eleverna kunskap om att vi alla har olika förutsättningar och visar respekt för olikheter. I planeringen av undervisning, aktiviteter och utflykter görs anpassningar.

Uppföljning: Trivselenkät samt utvärdering av årets aktiviteter.

Insats

Tillämpa ett normkritiskt förhållningssätt i undervisningen.

Anpassa de gemensamma aktiviteterna så att alla elever kan delta i så stor utsträckning som möjligt.

Ansvarig

Pedagogerna

Datum när det ska vara klart

2023-08-31

Sexuell läggning

Främja likabehandling oavsett sexuell läggning.

Områden som berörs av insatsen

Sexuell läggning.

Mål och uppföljning

På Djurmoskolan respekterar vi kärlek oavsett sexuell läggning.

Uppföljning: Trivselenkät.

Insats

Vi tillämpar ett normkritiskt förhållningssätt under hela skoldagen.

Ansvarig

Pedagogerna

Datum när det ska vara klart

2023-08-31

Ålder

Främja likabehandling oavsett ålder.

Områden som berörs av insatsen

Ålder

Mål och uppföljning

På Djurmoskolan respekteras allas åsikter och kunskap oavsett ålder.

Vi värdesätter sociala aktiviteter i åldersblandade grupper.

Uppföljning: Trivselenkäter och återkommande utvärderingar på klass- och elevråd.

Insats

Vi tillämpar ett normkritiskt förhållningssätt under hela skoldagen.

Vi ser till att det finns många olika alternativ för social gemenskap och aktiviteter där elever i olika åldrar och från olika årskurser umgås och samarbetar exempelvis värdegrundsgrupper, rastaktiviteter mm.

Ansvarig

Pedagogerna

Datum när det ska vara klart

2023-08-31

Socialt klimat

Främja ett socialt klimat fritt från kränkningar.

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling

Mål och uppföljning

På Djurmoskolan ska alla känna sig lika mycket värda.

Uppföljning: Trivselenkäter och återkommande utvärderingar på klass- och elevråd. Fritids har barnintervjuer samt enkäter för att säkerställa elevernas trivsel på fritidshemmet.

Insats

Träna elevernas förmåga till empati och respekt för allas lika värde oavsett exempelvis utseende, ekonomisk status och personlig stil. Detta sker fortlöpande genom olika värderingsövningar med diskussioner.

Främjande aktiviteter för att skapa trivsel och god atmosfär, gemensamma värdegrundstillfällen som pyssel- och skogs dagar. Ge eleverna ansvarsområden, ex planering av rastaktiviteter, friluftsdagar osv. Arbeta tillsammans med faddrarna.

Ansvarig

Pedagogerna och elevhälsoteamet

Datum när det ska vara klart

2023-08-31

KARTLÄGGNING

Kartläggningsmetoder

- Genom klassråd och elevråd.
- Genom mentorernas utvecklingsamtal 1 gång/termin.
- Genom fritidshemmets barnintervjuer en gång/läsår.
- Skolsköterskans hälsosamtal i f-klass och årskurs 4.
- Elevenkäter
- Kartläggning i samtliga klasser av trygga/otrygga platser i skolmiljön.
- Elevhälsoteamets uppföljning av åtgärdsprogram och enkäter.
- Skolkurators enskilda samtal.
- Vårdnadshavare gör web-enkät.
- Trygghetsteamets analys av kränkingsanmälningarna.
- Genom samarbete och dialog med vårdnadshavare.

Områden som berörs i kartläggningen

Kränkande behandling, funktionsvariationer och ålder.

Hur eleverna har involverats i kartläggningen

Via klassråd, elevråd, trivselenkäter och vardagliga samtal.

Hur personalen har involverats i kartläggningen

Pedagogerna genomför kartläggningar t.ex. trygghetsvandringar inom- och utomhus. Alla har delgivits resultatet och sedan analyserat och föreslagit åtgärder.

Varje pedagog har genomfört trivselenkäter i klassen 2 ggr/år samt gjort utvärderingar på klass- och elevråd. Fritidshemmet genomför barnintervjuer varje läsår för att säkra trivseln.

Samtliga mentorer har genomfört enskilda samtal med elev och dess vårdnadshavare för att prata om trivsel. Samtalen ger information om stämningen och om händelser som eleverna kan uppleva som kränkande.

Vårdnadshavare har medverkat i kartläggningen via web-enkät, Vklass och föräldramöten.

Resultat och analys

Utvärderingen av incidentrapporteringen visar att få incidenter/kränkningar sker under skoldagen. Däremot framkommer det att elever har blivit utsatta för kränkningar via nätet på sin fritid.

I förebyggande syfte ordnar elever från mellanstadiet rastaktiviteter där alla barn på skolan uppmuntras att delta. Rastvärdarna cirkulerar så att de har uppsikt över eleverna och vad de gör.

Skolans ordningsregler arbetas fram i skolan och beslutas gemensamt på elevrådet.

FÖREBYGGANDE ÅTGÄRDER

Namn

Att motverka diskriminering och kränkningar.

Områden som berörs av åtgärden

Kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsvariation, sexuell läggning och ålder.

Mål och uppföljning

På Djurmoskolan ska alla behandlas med respekt och tolerans. Diskriminering, mobbing eller annan form av kränkande behandling får på **inga villkor** förekomma.

Vårt mål är även att alla ska känna arbetsglädje, trivas och må bra. Målen följs upp via trivselenkäter, diskussioner i klassråd, elevråd, utvecklingssamtal och vid medarbetarsamtal.

Åtgärd

Pedagogisk personal har vid återkommande träffar diskussioner kring värdegrund, diskrimineringsgrunderna, aktuella incidenter m.m. På vissa APT finns en punkt i dagordningen för värdegrundsfrågor. Rastvärdar, med varselväst, finns ute på skolgården vid rasttillfällen och vid bussar. Vuxna finns med i matsalen samt i omklädningsrummen. Vidare ska varje elev ha bestämda platser i klassrummet, matsalen och vid bussåkning. Vid indelning av klasser i grupper ansvarar alltid en vuxen, så detta görs på ett lämpligt sätt.

Eleverna genomför, vid flertalet tillfällen under läsåret, värdegrundsdagar i klasserna F-6. (se Årshjulet). Värdegrundsdagarna innehåller allt ifrån samarbetsövningar, framtagande av trivselregler, arbete med Barnkonventionen, diskrimineringsgrunder till skapande. Vi har faddersystem där de yngre eleverna har en äldre fadder som de lär känna genom olika samarbeten. Under skoldagen tränas eleverna till empati och respekt via lek, värdegrundsövningar och samtal.

Skolkuratoren arbetar förebyggande med värdegrundsfrågor i olika årskurser.

Ansvarig

Rektor och pedagogisk personal

Datum när det ska vara klart

2023-08-31

UPPTÄCKA, ANMÄLA, UTREDA OCH DOKUMENTERA

Åtgärdsstrappan för hantering av kränkningar:

Steg 1 – Anmälan och utredning

Ansvarig: samtlig personal

1. Den som upptäcker/får vetskap om kränkningen avbryter det som sker och gör en kränkingsanmälan så fort tillfälle ges, senast dagen efter.
2. Skolpersonal pratar med berörda elever enskilt och ringer vårdnadshavare. Syftet med samtalen ska vara att avhjälpa den akuta situationen.
3. Vidare informerar den som upptäcker kränkningen ansvarig mentor/klasslärare.
4. Ärendet utreds av den som rektor delegerar uppgiften till, (vanligtvis mentor till utsatt elev). Ärendet dokumenteras löpande i KBI/Draftit. Uppföljning av ärendet ska ske inom 14 dagar.
5. Vid allvarigare händelser eller misstanke om lagbrott görs polisanmälan/ orosanmälan till socialtjänsten i samråd med rektor.

Steg 2 – Muntlig varning

Ansvar: Trygghetsteam

1. Om elev vid fler än ett tillfälle under samma termin blivit anmäld för misstänkt kränkning meddelar rektor trygghetsteamet på skolan som sätter sig in i ärendet och ansvarar för fortsatt utredning.
2. Trygghetsteamet tar del av tillgänglig dokumentation i det aktuella fallet samt annan dokumentation som finns runt de aktuella eleverna.
3. Vidare utredning och uppföljning görs i KBI/Draftit.
4. Förnyad kontakt tas via telefon eller möte med berörda elevers vårdnadshavare där man tydliggör hur ärendegången vid kränkningar ser ut och informerar om vilka disciplinära åtgärder skolan kan komma att vidta om kränkningarna inte upphör.
5. Trygghetsteamet är ansvarigt för att uppföljning sker inom 14 dagar.

Steg 3 – Skriftlig varning

Ansvar: rektor

1. Om kränkningar fortsätter trots åtgärderna i steg 1 och 2 kallar rektor till ett möte med elev, vårdnadshavare, mentor/klasslärare samt en representant från Trygghetsteamet där skriftlig varning ges samt handlingsplan upprättas.
2. Rektor ansvarar för att uppföljning görs inom 14 dagar.

Steg 4 – Disciplinära åtgärder

Ansvar: rektor

1. Om kränkningar trots det fortsätter kan beslut om ytterligare disciplinära åtgärder fattas av skolan, exempelvis punktmarkering, anpassad studiegång, förflyttning eller avstängning. Om åtgärden är avstängning behöver socialtjänsten informeras.
2. Rektor ansvarar för att uppföljning görs inom 14 dagar.

RUTINER OCH ÅTGÄRDER VID MISSTÄNKTA KRÄNKNINGAR

Rutiner för uppföljning

I "Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av annan elev" och i "Rutiner för att utreda och åtgärda när elever kränks av personal" ska alla steg utredas och följas upp. Uppföljning sker inom 14 dagar av ansvarig. För mer information se under respektive punkt i åtgärdsstegen.

Rutiner för dokumentation

I "Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av annan elev" och i "Rutiner för att utreda och åtgärda när elever kränks av personal" ska alla steg dokumenteras. För mer information se under respektive rubrik i åtgärdsstegen.

Ansvarsförhållanden

Rektor har det övergripande ansvaret.

Samtliga personal som är verksam i skolan är skyldig att agera och lyfta alla fall av kränkning och trakasserier som förekommer på skolan.

Mentor/ansvarig pedagog är ansvarig att utreda alla former av trakasserier, kränkningar och mobbing som berör dennes elever.

På uppdrag av skolläningen fungerar Trygghetsteamet som stöd för mentorer och som utredare i de fall kränkningarna inte upphör.

Policy

På Djurmoskolan får diskriminering, mobbing eller annan form av kränkande behandling på inga villkor förekomma. Ej heller accepteras uppmaningar till diskriminering eller annan kränkande behandling.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

All verksam personal inom skolan och fritidshemmet är ansvariga för **att** omedelbart och villkorslöst agera mot misstänkt mobbing eller kränkning. Vi är lyhörda och medvetna om att kränkningar kan förekomma. När du ser – *agera, stoppa och markera "Det här är inte ok!"* Detta oberoende av om det förelåg en avsikt att kränka eller ej.

För tidig upptäckt finns rastvärds- bussvaktsschema, mentorskap och klassråd.

Personal som elever och föräldrar kan vända sig till

All personal på Djurmoskolan skall villkorslöst och utan dröjsmål lyfta kränkningar och mobbing till ansvarig pedagog. Särskilt ansvar har mentor, rektor och Trygghetsteam.

All personal på skolan skall villkorslöst, utan dröjsmål, lyfta fall där personal misstänkts ha kränkt en elev till rektor.

Rektor ansvarar för att ärendet utreds omgående.

Rektor gör en anmälan till huvudmannen.

Elev

Om en elev känner sig kränkt av någon vuxen på skolan ska detta tas på extra stort allvar då eleven kan anses stå i beroendeställning till den vuxne. Eleven eller dennes föräldrar ska omedelbart kontakta/berätta för lärare, kurator eller rektor. Om en lärare kränker en elev eller tvärtom, är skolledningen ansvarig att utreda ärendet.

Vuxen

Vuxen på skolan som misstänker eller märker att annan vuxen kränker eller diskriminerar en elev ingriper direkt. Rektor informeras alltid om det inträffade. Rektor inleder därefter en utredning kring händelsen.

TILL DIG SOM FÖRÄLDER

Om du misstänker att ditt barn eller något annat barn utsätts för diskriminering eller kränkande behandling ska du i första hand vända dig till personalen. Det kan vara svårt att ta till sig att ens eget barn kränker andra barn, men även i detta fall är det viktigt att prata med personalen. Alla måste ta ett gemensamt ansvar och arbeta för barnens trygghet och samhörighet.

Enl. skollagens 4 kap. 8§ ska huvudmannen ha skriftliga rutiner för att ta emot och utreda klagomål mot utbildningen. Blankett för detta finns att fylla i på kommunens hemsida under E-tjänster/klagomålshantering.

BEGREPP

Diskriminering

Diskriminering är när skolan på osakliga grunder behandlar en elev sämre än andra elever och behandlingen har samband med diskrimineringsgrunderna kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsvariation, sexuell läggning, eller ålder.

Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt.

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att en elev missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på just detta program.

Indirekt diskriminering

Indirekt diskriminering sker när en skola tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar en elev på ett sätt som har samband med diskrimineringsgrunderna.

Om exempelvis alla elever serveras samma mat, kan skolan indirekt diskriminera de elever som på grund av religiösa skäl eller på grund av en allergi behöver annan mat.

Trakasserier och kränkande behandling

Trakasserier definieras i diskrimineringslagen som ett uppträdande som kränker en elevs värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna (jämför kränkande behandling nedan).

Det kan bland annat vara att man använder sig av förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar av till exempel "kvinnliga", "homosexuella" eller "utländska" egenskaper. Det kan också handla om att någon blir kallad "blatte", "mongo", "fjolla", "hora", eller liknande. Det gemensamma för trakasserier är att de gör att en elev eller student känner sig förolämpad, hotad, kränkt eller illa behandlad.

Kränkande behandling

Kränkande behandling definieras i skollagen som ett uppträdande som kränker en elevs värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund.

Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker en elevs värdighet. Några exempel är behandling som kan vara slag, öknamn, utfrysning och kränkande bilder eller meddelande på sociala medier.

Både skolpersonal och elever kan agera på ett sätt som kan upplevas som trakasserier eller kränkande behandling.

Sexuella trakasserier

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier.

Det kan handla om beröringar, tafsningar, skämt, förslag, blickar eller bilder som är sexuellt anspelade. Det kan också handla om sexuell jargong. Det är personen som är utsatt som avgör vad som är kränkande.

Repressalier

Personalen får inte utsätta en elev för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att eleven eller vårdnadshavaren har anmält skolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling. Det gäller även när en elev, exempelvis som vittne, medverkar i en utredning som rör diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

DISKRIMINERINGSGRUNDERNA

Kön

Med kön avses enligt diskrimineringslagen att någon är kvinna eller man.

Könsidentitet eller könsuttryck

Med könsöverskridande identitet eller uttryck avses enligt diskrimineringslagen att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Diskrimineringsombudsmannen har valt att använda sig av begreppen könsidentitet eller könsuttryck eftersom lagens begrepp könsöverskridande identitet eller uttryck signalerar att det som skyddas är en avvikelse från "det normala".

Diskrimineringsgrunden ska inte förväxlas med grunden sexuell läggning. Transpersoner kan vara såväl homo-, bi- som heterosexuella.

Etnisk tillhörighet

Med etnisk tillhörighet menas enligt diskrimineringslagen nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.

Alla människor har en etnisk tillhörighet. En person som är född i Sverige kan vara rom, same, svensk, kurd eller något annat. En och samma person kan också ha flera etniska tillhörigheter.

Religion eller annan trosuppfattning

Diskrimineringslagen definierar inte religion eller annan trosuppfattning. Enligt regeringens proposition (2002/03:65) bör endast sådan trosuppfattning som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning som till exempel buddism eller ateism omfattas av diskrimineringskyddet. Andra etniska, politiska eller filosofiska uppfattningar och värderingar som inte har samband med religion faller utanför.

Funktionsvariation

Med funktionshinder menas i diskrimineringslagen varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

DO använder sig av Handisams beteckning funktionsvariation – och inte funktionshinder eftersom hindren finns i samhället och inte hos personen.

Sexuell läggning

Med sexuell läggning avses enligt diskrimineringslagen homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning. Ex. på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier som har samband med sexuell läggning

Ålder

Med ålder avses enligt diskrimineringslagen uppnådd levnadslängd.

Skyddet mot åldersdiskriminering omfattar alla, unga som gamla. Åldersnormen kan se olika ut i olika sammanhang, men generellt drabbas yngre och äldre av diskriminering på grund av ålder. Skyddet gäller alltså även i skolan.

Det är dock tillåtet att särbehandla på grund av ålder, till exempel om särbehandlingen är en tillämpning av skollagen.